

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2022. gada 10. februārī *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Pakalpojumu sniegšanas brīvība – Darba ņēmēju norīkošana darbā – Direktīva 96/71/EK – 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts – Darba un nodarbinātības nosacījumi – Atalgojums – 5. pants – Sankcijas – Noilguma termiņš – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 41. pants – Tiesības uz labu pārvaldību – 47. pants – Efektīva tiesību aizsardzība tiesā

Lietā C-219/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landesverwaltungsgericht Steiermark* (Štīrijas federālās zemes Administratīvā tiesa, Austrija) iesniedza ar 2020. gada 12. maija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 26. maijā, tiesvedībā

LM

pret

Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld,

piedaloties

Österreichische Gesundheitskasse,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: Tiesas priekšsēdētāja vietnieks L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), kas pilda sestās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] un M. Safjans [*M. Saffjan*],

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– LM vārdā – *P. Cernochova, Rechtsanwältin,*

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, kā arī *J. Schmoll* un *C. Leeb*, pārstāvji,
- Beļģijas valdības vārdā – *M. Jacobs*, *M. Van Regemorter* un *C. Pochet*, pārstāves,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *B.-R. Killmann* un *P. J. O. Van Nuffel*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 41. panta 1. punkta un 47. panta 2. punkta, kā arī 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 6. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp LM un *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Hartbergas-Fürstenfeldes iecirkņa administratīvā iestāde, Austrija) par naudas sodu, ko pēdējā minētā tam uzlikusi sakarā ar to, ka nav izpildīti Austrijas tiesībās paredzētie pienākumi norīkoto darba ņēmēju atalgojuma jomā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 96/71/EK

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV 1997, L 18, 1. lpp.) 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis nodrošina, lai neatkarīgi no tiesību akta, ko piemēro darba attiecībām, 1. panta 1. punktā minētie uzņēmumi nodrošinātu to teritorijā darbā norīkotajiem darba ņēmējiem darba noteikumus, kas attiecas uz šādiem jautājumiem, kurus tajā dalībvalstī, kurā darbu veic, nosaka:

- ar normatīviem vai administratīviem aktiem

un/vai

- ar kolektīviem līgumiem vai šķirējtiesas nolēmumiem, kas ir pasludināti par vispārēji piemērojamiem 8. punkta nozīmē, ciktāl tie attiecas uz pielikumā minētajām darbībām:

[..]

c) minimālajām algas likmēm, to skaitā likm[ēm] par virsstundām; šo apakšpunktu nepiemēro darba pensiju papildu sistēmām;

[..].

[Otrā ievilkuma] c) apakšpunktā minēto minimālās algas likmes jēdzienu definē valsts tiesību aktos un/vai tās dalībvalsts praksē, kurā darba ņēmējs ir norīkots darbā.”

4 Šīs direktīvas 5. pantā ir noteikts:

“Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus gadījumā, ja neizpilda šīs direktīvas prasības.

[..]”

Direktīva 2014/67/ES

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/67/ES (2014. gada 15. maijs) par to, kā izpildīt Direktīvu [96/71] [..] un ar ko groza [..] Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (“IMI regula”) (OV 2014, L 159, 11. lpp.), 9. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis var noteikt tikai administratīvās prasības un kontroles pasākumus, kas nepieciešami efektīvas pārraudzības nodrošināšanai attiecībā uz šajā direktīvā un Direktīvā [96/71] noteikto pienākumu ievērošanu, ja tie ir pamatoti un samērīgi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

Šajā nolūkā dalībvalstis var jo īpaši noteikt šādus pasākumus:

[..]

b) pienākums glabāt vai darīt pieejamu [..] algas aprēķinu, darba laika uzskaites lapu, kurās norādīts katras dienas darba laika sākums, beigas un ilgums, un algas izmaksu apliecinājošu dokumentu vai tiem līdzvērtīgu dokumentu kopijas; [..]

c) pienākums iesniegt b) apakšpunktā minētos dokumentus saprātīgā laikposmā pēc uzņēmējas dalībvalsts iestāžu pieprasījuma pēc darbā norīkošanas perioda beigām;

[..].”

Austrijas tiesības

6 *Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz* (Likums par darba līgumus regulējošo tiesību aktu pielāgošanu, *BGBI.*, 459/1993), redakcijā, kas piemērojama pamatlīdētā (turpmāk tekstā – “AVRAG”), 7.i panta 5. un 7. punkts ir izteikts šādi:

“5. Persona, kas kā darba devējs nodarbina vai ir nodarbinājis darba ņēmēju, neizmaksājot vismaz atalgojumu, kas tam maksājams saskaņā ar tiesību normām vai darba koplīgumu, izņemot Austrijas Vispārējā sociālās apdrošināšanas likuma [*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz*] 49. panta 3. punktā norādītos atalgojuma elementus, izdara administratīvu pārkāpumu, un iecirkņa pārvaldes iestāde tai piemēro naudas sodu. Ja atalgojums nav izmaksāts vairākus nepārtrauktus darba samaksas periodus, ir izdarīts viens administratīvais pārkāpums. [..] Ja

atalgojuma neizmaksāšana skar ne vairāk kā trīs darba ņēmējus, naudas sods par katru darba ņēmēju ir no 1000 līdz 10 000 EUR un recidīva gadījumā – no 2000 līdz 20 000 EUR. Ja runa ir vairāk nekā par trim darba ņēmējiem, naudas sods par katru darba ņēmēju ir no 2000 līdz 20 000 EUR un recidīva gadījumā – no 4000 līdz 50 000 EUR.

[..]

7. Noilguma termiņš saukšanai pie atbildības (vajāšanai) (kas paredzēts Administratīvo sodu likuma [*Verwaltungsstrafgesetz*] 31. panta 1. punktā) ir trīs gadi, sākot no dienas, kad atalgojums bija jāizmaksā. Ja atalgojums nav izmaksāts vairākus nepārtrauktus darba samaksas periodus, noilguma termiņš saukšanai pie atbildības pirmā teikuma izpratnē sākas no dienas, kad bija jāizmaksā maksājamais atalgojums par pēdējo neizmaksāto atalgojuma periodu. Sodāmības noilguma termiņš (kas paredzēts Administratīvo sodu likuma 31. panta 2. punktā) ir pieci gadi. Attiecībā uz īpašajiem maksājumiem pirmajos divos teikumos minētie termiņi sākas no attiecīgā kalendārā gada beigām (5. punkta trešais teikums).”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 7 *GVAS s. r. o.*, Slovākijā reģistrēta sabiedrība, norīkoja darbā vairākus darba ņēmējus Austrijā.
- 8 Pamatojoties uz 2016. gada 19. jūnijā veiktajā pārbaudē izdarītajiem konstatējumiem, Hartbergas-Firstenfeldes iecirkņa administratīvā iestāde, pamatojoties uz *AVRAG* 7.i panta 5. punktu, uzlika LM – kā *GVAS* pārstāvim – naudas sodu 6600 EUR, jo attiecībā uz četriem norīkotajiem darba ņēmējiem nebija izpildīti pienākumi atalgojuma jomā.
- 9 Šis lēmums LM tika paziņots 2020. gada 20. februārī.
- 10 LM par minēto lēmumu cēla prasību iesniedzējtiesā *Landesverwaltungsgericht Steiermark* (Štīrijas federālās zemes Administratīvā tiesa, Austrija).
- 11 Šī tiesa precizē, ka tai ir šaubas par *AVRAG* 7.i panta 7. punkta – kurā ir paredzēts piecu gadu noilguma termiņš attiecībā uz LM pārmesto pārkāpumu atbilstoši *AVRAG* 7.i panta 5. punktam – saderību ar Savienības tiesībām. Tā uzskata, ka šāds termiņš ir īpaši garš, ja runa ir par nenozīmīgu administratīvu pārkāpumu nolaidības dēļ, un nav skaidrs, vai persona var sevi pienācīgi aizstāvēt, it īpaši, ja šī aizstāvība notiek gandrīz piecus gadus pēc inkriminētajiem faktiem.
- 12 Šajos apstākļos *Landesverwaltungsgericht Steiermark* (Štīrijas federālās zemes Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai ECPAK 6. pants, Hartas 41. panta 1. punkts un 47. panta [2. punkts] ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā valsts tiesību norma, kurā par administratīvo pārkāpumu nolaidības dēļ administratīvo pārkāpumu procesā ir paredzēts obligāts piecu gadu noilguma termiņš?”

Par prejudiciālo jautājumu

Par Tiesas kompetenci un lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 13 Austrijas un Beļģijas valdības apgalvo, ka Tiesai nav kompetences lemt par ECPAK 6. panta interpretāciju.
- 14 Šajā ziņā pastāvīgā judikatūra ir tāda, ka Tiesas kompetencē nav atbilstoši LESD 267. pantam lemt par to starptautisko tiesību interpretāciju, kuras ir saistošas dalībvalstīm ārpus Savienības tiesībām (rikojums, 2019. gada 6. novembris, *EOS Matrix*, C-234/19, nav publicēts, EU:C:2019:986, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 15 Līdz ar to Tiesas kompetencē nav atbildēt uz uzdoto jautājumu, ciktāl tas attiecas uz ECPAK 6. panta interpretāciju, savukārt Tiesas kompetencē ir interpretēt Hartas 47. panta otro daļu, kas, kā tas ir precizēts Paskaidrojumos attiecībā uz Pamattiesību hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.), atbilst ECPAK 6. panta 1. punktam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. februāris, *Consob*, C-481/19, EU:C:2021:84, 37. punkts).
- 16 Turklāt Austrijas valdība apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību.
- 17 Šī valdība uzskata, ka šis lūgums neatbilst Tiesas Reglamenta 94. pantā paredzētajām prasībām.
- 18 Tā norāda, pirmkārt, ka jautājuma pamatojums ir īss un galvenokārt attiecas uz sodu samērīgumu, savukārt uzdotais jautājums attiecas uz pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzēto noilguma termiņu.
- 19 Otrkārt, lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu neesot izklāstīta saikne starp Savienības tiesību normām, kuru interpretācija tiek lūgta, un attiecīgajām valsts tiesību normām.
- 20 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa ir uzdevusi saistībā ar pašas noteikto tiesisko regulējumu un faktiskajiem apstākļiem un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var noraidīt valsts tiesas iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *INPS* (Bērna piedzimšanas un maternitātes pabalsti vienotās atļaujas turētājiem), C-350/20, EU:C:2021:659, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 21 Turklāt lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši Tiesas Reglamenta 94. panta c) punktam ir jāietver to iemeslu izklāsts, kuri likuši iesniedzējtiesai šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju, kā arī saikne, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietai piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.
- 22 Šajā lietā, izklāstot savas šaubas par pamatlietā aplūkotajā tiesiskajā regulējumā paredzētā noilguma termiņa saderību ar tiesību uz aizstāvību ievērošanu, iesniedzējtiesa norāda iemeslus, kas tai ir likuši šaubīties par noteiktu Savienības tiesību normu interpretāciju.

- 23 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa kā Savienības tiesību normas, kuras, tās ieskatā, ir jāinterpretē, norāda Hartas 41. un 47. pantu.
- 24 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Hartas piemērošanas joma dalībvalstu rīcības jautājumā ir noteikta tās 51. panta 1. punktā, atbilstoši kuram uz dalībvalstīm Hartas noteikumi attiecas tad, ja tās īsteno Savienības tiesības, tādējādi šī norma apstiprina Tiesas pastāvīgo judikatūru, ka Savienības tiesību sistēmā garantētās pamattiesības ir jāpiemēro visās situācijās, kuras reglamentētas Savienības tiesībās, taču ne ārpus šādām situācijām (spriedums, 2019. gada 19. novembris, A. K. u.c. (Augstākās tiesas disciplinārlietu palātas neatkarība), C-585/18, C-624/18 un C-625/18, EU:C:2019:982, 78. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 25 Tomēr ir jākonstatē, ka iesniedzējtiesa nepaskaidro, kādas Savienības tiesību normas ir paredzēts īstenot ar pamatlietā aplūkoto tiesisko regulējumu.
- 26 To ievērojot, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka šī lieta ir saistīta ar darba ņēmēju norīkošanu darbā un ka pamatlietā aplūkotajā tiesiskajā regulējumā paredzētais noilguma termiņš attiecas uz pārkāpumu saistībā ar norīkoto darba ņēmēju atalgojuma neizmaksāšanu.
- 27 No šiem elementiem izriet, ka pamatliesa attiecas uz sodu, kas uzlikts Direktīvas 96/71 3. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzētā pienākuma saistībā ar minimālo algas likmi neizpildes dēļ.
- 28 Proti, lai nodrošinātu obligāto minimālās aizsardzības pamatnoteikumu ievērošanu, šīs direktīvas 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka dalībvalstis nodrošina, lai neatkarīgi no likuma, ko piemēro darba attiecībām saistībā ar starptautisku pakalpojumu sniegšanu, uzņēmumi to teritorijā darbā norīkotajiem darba ņēmējiem nodrošinātu darba noteikumus un nosacījumus, kas attiecas uz šajā normā uzskaitītajiem jautājumiem, tostarp minimālo darba algas likmi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 7. novembris, *Isbir*, C-522/12, EU:C:2013:711, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Turklāt no minētās direktīvas 5. panta izriet, ka Savienības likumdevējs ir atstājis dalībvalstu ziņā noteikt atbilstošas sankcijas, lai nodrošinātu šī pienākuma izpildi.
- 30 Šajā kontekstā no iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm izriet, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts sods par norīkoto darba ņēmēju atalgojuma neizmaksāšanu un kurā ir noteikts šim pārkāpumam piemērojamais noilguma termiņš, ir Savienības tiesību īstenošana Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē. No tā izriet, ka saskaņā ar šī sprieduma 24. punktā atgādināto judikatūru ar šīm norādēm pietiek, lai konstatētu saikni starp Hartu, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, un šo valsts tiesisko regulējumu.
- 31 Ņemot vērā šos apstākļus, ir jākonstatē, ka iesniedzējtiesa ir izpildījusi Reglamenta 94. panta c) punktā paredzētos pienākumus.
- 32 Līdz ar to uzdots jautājums ir jāuzskata par pieņemamu.

Par lietas būtību

- 33 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru sadarbības ar valstu tiesām procedūrā, kas ieviesta ar LESD 267. pantu, Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu tai iztiesāt tās izskatīšanā esošo lietu, un šajā nolūkā Tiesai attiecīgā gadījumā ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi (spriedums, 2020. gada 3. marts, *Gómez del Moral Guasch*, C-125/18, EU:C:2020:138, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 34 Turklāt ir jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai tas, ka iesniedzējtiesa prejudiciālo jautājumu ir formulējusi, atsaucoties vienīgi uz dažām Savienības tiesību normām, neliedz Tiesai sniegt šai tiesai visus interpretācijas elementus, kas tai var būt noderīgi, izspriežot izskatāmo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā uz tām ir atsaukusies. Šajā ziņā Tiesai no visas valsts tiesas sniegtās informācijas un tostarp no iesniedzējtiesas nolēmuma pamatojuma ir jāizkristalizē tie Savienības tiesību elementi, kuriem ir nepieciešama interpretācija, ņemot vērā strīda priekšmetu (spriedums, 2017. gada 7. marts, *X un X*, C-638/16 PPU, EU:C:2017:173, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 35 Šajā ziņā ir jānorāda, kā tas izriet no šī sprieduma 28. un 29. punkta, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkojamais, kurā ir paredzēta sankcija par norikoto darba ņēmēju atalgojuma neizmaksāšanu un kurā ir noteikts šim pārkāpumam piemērojamais noilguma termiņš, nosaka sankcijas par Direktīvas 96/71 3. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzētā pienākuma par minimālo algas likmi neizpildi un tādējādi ir uzskatāms par šīs direktīvas 5. panta īstenošanu.
- 36 Turklāt ir jākonstatē, ka Hartas 41. pants, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, nav tāds, lai to izskaidrotu saistībā ar strīdu pamatlietā. Proti, no šīs normas formulējuma skaidri izriet, ka tas attiecas nevis uz dalībvalstīm, bet gan tikai uz Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Minister van Buitenlandse Zaken*, C-225/19 un C-226/19, EU:C:2020:951, 33. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 37 To ņemot vērā, ir arī jāatgādina, ka Hartas 41. pantā nostiprinātās tiesības uz labu pārvaldību atspoguļo Savienības tiesību vispārējo principu, kas ir piemērojams dalībvalstīm, kad tās īsteno šīs tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 24. novembris, *Minister van Buitenlandse Zaken*, C-225/19 un C-226/19, EU:C:2020:951, 34. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Līdz ar to Tiesa var atbildēt uz prejudiciālo jautājumu, ņemot vērā šo Savienības tiesību vispārējo principu.
- 38 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 96/71 5. pants, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu un Savienības tiesību vispārējo principu saistībā ar labu pārvaldību, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā par tādu pienākumu neizpildi, kas attiecas uz norikoto darba ņēmēju darba samaksu, ir paredzēts piecu gadu noilguma termiņš.
- 39 Kā izriet no šīs direktīvas 5. panta, Savienības likumdevējs ir atstājis dalībvalstu ziņā noteikt atbilstošās sankcijas, lai tostarp nodrošinātu minētās direktīvas 3. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzētā pienākuma par minimālo algas likmi izpildi.
- 40 Turklāt ir jānorāda, ka šajā pašā direktīvā nav paredzēti noteikumi par noilgumu attiecībā uz valsts iestāžu veiktu sankciju piemērošanu Direktīvas 96/71, it īpaši tās 3. panta, neievērošanas gadījumā.

- 41 Tā kā šajā jomā nav Savienības tiesiskā regulējuma, šāda kārtība jānosaka dalībvalstu tiesību sistēmā saskaņā ar dalībvalstu procesuālās autonomijas principu. Tomēr tā nedrīkst būt nelabvēlīgāka par to, kas reglamentē līdzīgas iekšēja rakstura situācijas (līdzvērtības princips), ne arī tāda, kas padara praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtinā Savienības tiesību sistēmā paredzēto tiesību īstenošanu (efektivitātes princips) (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 16. jūlijs, *Caixabank* un *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, C-224/19 un C-259/19, EU:C:2020:578, 83. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra, un 2021. gada 21. janvāris, *Whiteland Import Export*, C-308/19, EU:C:2021:47, 45. un 46. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 42 Īstenojot Savienības tiesības, dalībvalstīm ir arī jānodrošina Hartas 47. panta pirmajā daļā nostiprināto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību ievērošana, kas ir efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa atkārtots apstiprinājums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. aprīlis, *État belge* (Apstākļi pēc pārsūtišanas lēmuma pieņemšanas), C-194/19, EU:C:2021:270, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Pirmkārt, runājot par līdzvērtības principu – šī principa ievērošana prasa, lai attiecīgā norma būtu vienādi piemērojama procedūrām, kuru pamatā ir Savienības tiesību pārkāpums, un procedūrām, kas ir balstītas uz iekšējo tiesību neievērošanu, kuru priekšmets un pamats ir līdzīgi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 27. februāris, *Land Sachsen-Anhalt* (Ierēdņu un tiesnešu atalgojums), no C-773/18 līdz C-775/18, EU:C:2020:125, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Šajā ziņā ir jānorāda, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu nekādi neizriet, ka pamatlietā aplūkotajā tiesiskajā regulējumā paredzētais noilguma termiņš pārkāptu šo principu. Tomēr iesniedzējtiesai ir jāpārbauda jebkurš iespējamais šī principa apdraudējums.
- 45 Otrkārt, attiecībā uz efektivitātes principu ir jāuzsver, ka dalībvalstīm katrā gadījumā ir jānodrošina efektīva to tiesību aizsardzība, kuras ir piešķirtas ar Savienības tiesībām, un it īpaši jāgarantē, no vienas puses, ka tiek ievērots, princips, saskaņā ar kuru tādu lēmumu adresātiem, ar kuriem būtiski tiek ietekmētas to intereses, ir jādod iespēja lietderīgi darīt zināmu savu viedokli par informāciju, ar kuru iestāde ir iecerējusi pamatot savu lēmumu, un, no otras puses, jebkuras personas tiesības uz to, ka tās lietu izskata tiesību aktos iepriekš noteikta neatkarīga un objektīva tiesa taisnīgi, publiski un saprātīgā termiņā, kam veltīta Hartas 47. panta otrā daļa (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 14. septembris, *The Trustees of the BT Pension Scheme*, C-628/15, EU:C:2017:687, 59. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2017. gada 9. novembris, *Ispas*, C-298/16, EU:C:2017:843, 31. punkts).
- 46 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips, kas ir neatņemama daļa no šajā tiesību normā nostiprinātā efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa, kurš attiecīgajām personām izriet no Savienības tiesībām, ciktāl tas – tāpat kā tostarp sacikstes princips – izriet no paša taisnīgas tiesas jēdziena, paredz pienākumu katrai pusei piedāvāt saprātīgu iespēju izklāstīt savu lietu, tostarp savus pierādījumus, apstākļos, kuros tā nav skaidri nelabvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar savu pretinieku (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 16. oktobris, *Glencore Agriculture Hungary*, C-189/18, EU:C:2019:861, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 47 Attiecībā uz tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek aplūkots pamatlietā, ir jāatgādina, kā izriet no šī sprieduma 35. punkta, ka tiesiskā regulējuma, ar kuru par norīkoto darba ņēmēju atalgojuma neizmaksāšanu ir paredzēts sods un noteikts piecu gadu noilguma termiņš šādam pārkāpumam, mērķis ir nodrošināt šīs direktīvas 3. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzētā pienākuma par minimālo algas likmi ievērošanu.

- 48 Taču darba ņēmēju norīkošanas situācijas pārrobežu raksturs un kriminālvajāšana par šādu pārkāpumu var padarīt diezgan sarežģītu valsts kompetento iestāžu darbu un tādējādi pamatot pietiekami gara noilguma termiņa noteikšanu, lai ļautu kompetentajām valsts iestādēm veikt vajāšanu par šādu pārkāpumu un sodīt par to.
- 49 Turklāt, ņemot vērā nozīmi, kas Direktīvā 96/71 ir piešķirta pienākumam saistībā ar minimālo algas likmi, no pakalpojumu sniedzējiem, kas norīko darba ņēmējus darbā dalībvalsts teritorijā, var saprātīgi sagaidīt, ka tie saglabā pierādījumus par atalgojuma izmaksu šiem darba ņēmējiem vairāku gadu garumā.
- 50 Šajā ziņā ir arī jānorāda, ka Direktīvas 2014/67 9. panta 1. punkta c) apakšpunktā dalībvalstīm ir skaidri atļauts prasīt citā dalībvalstī reģistrētiem pakalpojumu sniedzējiem saprātīgā termiņā iesniegt noteiktus dokumentus, tostarp pierādījumus par atalgojuma izmaksu, pēc norīkojuma perioda beigām.
- 51 Ņemot vērā šī sprieduma iepriekšējos divos punktos izklāstītos apsvērumus, nešķiet nesaprātīgi, ka tāda noilguma termiņa kā pamatlietā aplūkotais rezultātā citās dalībvalstīs reģistrētiem pakalpojumu sniedzējiem piecu gadu laikā ir pienākums glabāt un iesniegt pierādījumus par atalgojuma samaksu.
- 52 Šādos apstākļos nešķiet, ka piecu gadu noilguma termiņa noteikšana attiecībā uz pārkāpumu, kas saistīts ar norīkoto darba ņēmēju atalgojuma neizmaksāšanu, varētu radīt rūpīgam uzņēmējam risku, ka tas nevar lietderīgi darīt zināmu savu viedokli par faktiem, uz kuriem administrācija ir paredzējusi balstīt savu lēmumu sodīt viņu par šāda pārkāpuma izdarīšanu, ne arī – ka viņš nevar tiesā iesniegt savus prasījumus, tostarp savus pierādījumus.
- 53 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 96/71 5. pants, skatīts kopā ar Hartas 47. pantu un Savienības tiesību vispārējo principu saistībā ar labu pārvaldību, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēts piecu gadu noilguma termiņš tādu pienākumu neizpildes gadījumā, kas attiecas uz norīkoto darba ņēmēju atalgojumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 54 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā 5. pants, skatīts kopā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu un Savienības tiesību vispārējo principu saistībā ar labu pārvaldību, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēts piecu gadu noilguma termiņš tādu pienākumu neizpildes gadījumā, kas attiecas uz norīkoto darba ņēmēju atalgojumu.

[Paraksti]